

અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ

વર્ષ : ૨૦૨૫-૨૬

ધોરણ-૮

સત્ર-૧

આવા અન્ય સાહિત્ય માટે

[CLICK HERE](#)

ધોરણ - 8 ગુજરાતી

૧. આ તો ઈશ તણો આવાસ (કાવ્ય)

- ✓ CG-1: વર્ણન વિશ્લેષણ અને પ્રતિસાદ જેવાં ભાષાકૌશલ્યોનો ઉપયોગ કરીને અસરકારક પ્રત્યાયન માટેની ક્ષમતા વિકસાવે છે.
- ✓ C-1.3: સામાજિક અનુભવો વિશે સમુચિત ભાષાનો ઉપયોગ કરી મુક્તજવાબી બંધ/નિશ્ચિત જવાબી, ઔપચારિક, અનૌપચારિક, સંદર્ભ અનુસાર સંવેદનશીલ રીતે તપાસમાં ઊતરે છે.
- ✓ G8-1.3.2: પોતાના કે અન્યના સામાજિક અનુભવ જણાવે છે, સાંભળે છે; તેને લગતી લાગણી વ્યક્ત કરે છે અને તે માટેનાં કારણો આપે છે. (કાવ્યના ભાવ, ઈશ્વર વિશેની પોતાની માન્યતાઓ અને અનુભવો વ્યક્ત કરવા).
- ✓ C-1.5: જુદા જુદા પ્રાપ્તકર્તા (ઓડિયન્સ) અને હેતુઓને લક્ષમાં રાખી શ્રાવ્ય, દેશ્ય અને બંને પ્રકારની (દૃશ્ય-શ્રાવ્ય) સામગ્રી રચે છે.
- ✓ G8-1.5.3: સ્પષ્ટ ઉચ્ચારણ દ્વારા ભાષાકીય અભિવ્યક્તિ કરે છે. (કાવ્યપઠન)
- ✓ G8-1.5.5: પઠન તથા ગાન માટે શ્વાસનિયમન કરે છે. (કાવ્યગાન)
- ✓ G8-1.5.13: કવિતા, વાર્તા કે કાલ્પનિક પરિસ્થિતિને કથન કે સંવાદ (નાટિકા) સ્વરૂપે રજૂ કરે છે. (કાવ્યના ભાવને પોતાની ભાષામાં રજૂ કરવો).
- ✓ CG-2: સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓનાં વિવિધ સ્વરૂપોની તપાસ અને પસંદગી દ્વારા ભાષાની, ભાષામાં પ્રગટ થતા અને તેને સંબંધિત સાહિત્યિક અને સાંસ્કૃતિક વારસાની કદર કરે છે.
- ✓ C-2.1: વિવિધ સંસ્કૃતિઓ અને જુદા જુદા કાલખંડમાં રચાયેલા સાહિત્યનાં વિવિધ સ્વરૂપો (ગદ્ય, પદ્ય, નાટક) અને લેખનશૈલીઓ (કથનાત્મક, વર્ણનાત્મક, સ્પષ્ટીકરણાત્મક, અભિપ્રેરણાત્મક - persuasive) ઓળખાવે અને કદર કરે છે.
- ✓ G8-2.1.1: પદ્ય અને ગદ્ય સામગ્રીમાંથી વિગતો તારવી બતાવે છે. (કાવ્યમાંથી મુખ્ય ભાવ, વિચાર અને વિગતો તારવવા).
- ✓ G8-2.1.2: સામગ્રીની સમજ વિકસાવવા પરિપૂરણા કરે છે. (કાવ્યના અર્થઘટન અંગે પ્રશ્નો પૂછવા).
- ✓ G8-2.1.5: સાહિત્યસ્વરૂપો અને લેખનશૈલીને વાંચીને ભાવાત્મક પ્રતિભાવ આપે છે. (કાવ્યનો ભાવ સમજી, તેના પર ભાવાત્મક પ્રતિભાવ આપવો).

- ✓ C-2.2: સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓનાં વિવિધ સ્વરૂપો (ઉપમા, રૂપક, સજીવારોપણ, અતિશયોક્તિ, યમક - અલંકાર, રૂઢિપ્રયોગ, કહેવતો અને ઉખાણાં, વગેરેમાંથી સંપાદિત) ઓળખાવે અને લેખનમાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ G8-2.2.1: ભાષાસાહિત્યની વિવિધ પ્રયુક્તિઓની કદર દર્શાવતા શાબ્દિક-અશાબ્દિક પ્રતિભાવ આપે છે. (કાવ્યમાં વપરાયેલ ભાષા-સૌંદર્ય, અલંકાર (જો હોય તો)ની કદર).
- ✓ G8-2.2.6: સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓનાં વિવિધ સ્વરૂપોથી નીપજતા સૌંદર્યનો શાબ્દિક-અશાબ્દિક પ્રતિભાવ આપે છે.
- ✓ CG-3: શબ્દ અને વાક્યરચના જેવાં ભાષાશાસ્ત્રનાં મૂળભૂત પાસાં પારખવાની ક્ષમતા વિકસાવે છે અને તેનો મૌખિક અને લેખિત અભિવ્યક્તિમાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ C-3.1: વિવિધ સાહિત્યસ્વરૂપોના વાંચન દરમિયાન ભાષાકીય બંધારણીય ઘટકો (વાક્યરચના, વિરામચિહ્નો, કાળ, લિંગ) અને ભાષારચનાના ઘટકો - parts of speech (નામ, સર્વનામ, ક્રિયાપદ, વિશેષણ, ક્રિયાવિશેષણ, વિસ્મયબોધક, નામયોગી અવ્યય, સંયોજકો)ના અર્થની સમજ કેળવે છે અને તેઓનો લખવામાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ G8-3.1.1: અપરિચિત શબ્દો (વિશેષાર્થ બોધાત્મક અને ભાવાત્મક)ના અર્થની ધારણા કરે છે. શોધખોળ કરે છે અને તારવે છે. (કાવ્યના અપરિચિત શબ્દોના અર્થ સંદર્ભ પરથી તારવવા).
- ✓ G8-3.1.8: શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દનો ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ G8-3.1.17: ભાષાસૌંદર્ય નીપજાવવા ભાષારચનાના ઘટકોનો લેખનમાં ઉપયોગ કરે છે. (કાવ્યના શબ્દો, વાક્યરચના દ્વારા ભાષાસૌંદર્ય સમજવું).

૨. સાઇકલ-સવારીની ખાટીમીઠી (સ્મરણકથા)

- ✓ CG-1: વર્ણન વિશ્લેષણ અને પ્રતિસાદ જેવાં ભાષાકૌશલ્યોનો ઉપયોગ કરીને અસરકારક પ્રત્યાયન માટેની ક્ષમતા વિકસાવે છે.
- ✓ C-1.1: પાઠ્યસામગ્રી (સમાચાર, રિપોર્ટ્સ, સંપાદકીય)ને કાળજીપૂર્વક સાંભળીને અથવા વાંચીને મુખ્ય મુદ્દાઓ તારવે છે અને સારાંશ કરે છે.
- ✓ G8-1.1.3: આપેલા મુદ્દાઓને લક્ષ્યમાં રાખીને વાંચન દ્વારા વિગતો તારવી બતાવે છે. (પાઠ વાંચીને મુખ્ય ઘટનાઓ, પાત્રો, અનુભવો તારવવા).
- ✓ G8-1.1.5: સામગ્રીના મુખ્ય મુદ્દાઓને મૌખિક સ્વરૂપે રજૂ કરે છે. (પાઠનો સાર મૌખિક રજૂ કરવો).
- ✓ G8-1.1.6: તારવેલી વિગતોના આધારે ટૂંકા પરિચ્છેદમાં લેખિત સ્વરૂપે રજૂ કરે છે. (પાઠનો સારાંશ લેખિતમાં રજૂ કરવો).

- ✓ C-1.3: સામાજિક અનુભવો વિશે સમુચિત ભાષાનો ઉપયોગ કરી મુક્તજવાબી બંધ/નિશ્ચિત જવાબી, ઔપચારિક, અનૌપચારિક, સંદર્ભ અનુસાર સંવેદનશીલ રીતે તપાસમાં ઊતરે છે.
- ✓ G8-1.3.1: વ્યક્તિગત અનુભવ, ઇતર વાંચન, જાણકારી, દલીલ-પ્રતિદલીલ અને વિચારણાની અશાબ્દિક રજૂઆત કરે છે. (પોતાના બાળપણના અનુભવો, સાઇકલ શીખવાના અનુભવો વગેરે જણાવવા).
- ✓ G8-1.3.2: પોતાના કે અન્યના સામાજિક અનુભવ જણાવે છે, સાંભળે છે; તેને લગતી લાગણી વ્યક્ત કરે છે અને તે માટેનાં કારણો આપે છે. (લેખકના અનુભવો સાથે પોતાની લાગણીઓ સરખાવવી).
- ✓ G8-1.3.3: અન્યના અનુભવો સાંભળીને વધુ જાણકારી માટે પૂરક પ્રશ્નો પૂછે છે. (પાઠ અંગે કે પોતાના અનુભવો અંગે ચર્ચા).
- ✓ CG-3: શબ્દ અને વાક્યરચના જેવાં ભાષાશાસ્ત્રનાં મૂળભૂત પાસાં પારખવાની ક્ષમતા વિકસાવે છે અને તેનો મૌખિક અને લેખિત અભિવ્યક્તિમાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ C-3.1: વિવિધ સાહિત્યસ્વરૂપોના વાંચન દરમિયાન ભાષાકીય બંધારણીય ઘટકો (વાક્યરચના, વિરામચિહ્નો, કાળ, લિંગ) અને ભાષારચનાના ઘટકો - parts of speech (નામ, સર્વનામ, ક્રિયાપદ, વિશેષણ, ક્રિયાવિશેષણ, વિસ્મયબોધક, નામયોગી અવ્યય, સંયોજકો)ના અર્થની સમજ કેળવે છે અને તેઓનો લખવામાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ G8-3.1.1: અપરિચિત શબ્દો (વિશેષાર્થ બોધાત્મક અને ભાવાત્મક)ના અર્થની ધારણા કરે છે. શોધખોળ કરે છે અને તારવે છે.
- ✓ G8-3.1.9: શબ્દભંડોળની સમૃદ્ધિ માટે સ્થાનિક ભાષાઓમાં પ્રયોજાતા શબ્દોનો ઉપયોગ કરે છે. (પાઠમાં આવતા તળપદા શબ્દો કે બોલીના શબ્દો સમજવા).
- ✓ G8-3.1.10: શીખી ગયેલા ભાષાકીય બંધારણીય ઘટકોનો લેખનમાં ઉપયોગ કરી બતાવે છે. (વાક્યરચના, રૂઢિપ્રયોગોનો ઉપયોગ).
- ✓ G8-3.1.11: શીખી ગયેલા ભાષાના ઘટકોનો લેખનમાં ઉપયોગ કરી બતાવે છે.
- ✓ C-3.2: સમુચિત શૈલી અને ભાષાનો ઉપયોગ કરીને ગદ્ય, પદ્ય અને નાટક લખે છે.
- ✓ G8-3.2.3: ભાષાકીય બંધારણના ઘટકો અને ભાષારચનાના ઘટકોનો સમુચિત ઉપયોગ કરીને ગદ્ય, પદ્ય કે નાટક લખે છે. (પોતાના અનુભવોનું વર્ણન કરવા યોગ્ય ભાષા વાપરવી).
- ✓ G8-3.2.6: વિવિધ સાહિત્યસ્વરૂપોની શૈલી ઓળખાવનાર તત્વો (કથાવસ્તુ, પાત્ર, પરિવેશ, સંવાદ, વર્ણન, ઘટનાક્રમ, પ્રતીક, શબ્દપ્રયોગની વિશિષ્ટ રીત)નો લેખનમાં ઉપયોગ કરે છે. (સ્મરણકથાની શૈલીને અનુરૂપ લેખન).

3. ગઢની રખેવાળ ! (લોકકથા)

- ✓ CG-1: વર્ણન વિશ્લેષણ અને પ્રતિસાદ જેવાં ભાષાકૌશલ્યોનો ઉપયોગ કરીને અસરકારક પ્રત્યાયન માટેની ક્ષમતા વિકસાવે છે.
- ✓ C-1.1: પાઠ્યસામગ્રી (સમાચાર, રિપોર્ટ્સ, સંપાદકીય)ને કાળજીપૂર્વક સાંભળીને અથવા વાંચીને મુખ્ય મુદ્દાઓ તારવે છે અને સારાંશ કરે છે.
- ✓ G8-1.1.3: આપેલા મુદ્દાઓને લક્ષ્યમાં રાખીને વાંચન દ્વારા વિગતો તારવી બતાવે છે. (લોકકથામાંથી ઘટનાક્રમ, પાત્રો, મુખ્ય સંદેશ તારવવો).
- ✓ G8-1.1.4: આપેલા મુદ્દાઓને લક્ષ્યમાં રાખીને વાંચન દ્વારા બે અને તેથી વધુ વિગતો વચ્ચેનો સંબંધ દર્શાવે/રજૂ કરે છે. (પાત્રો વચ્ચેના સંબંધ, ઘટનાઓ વચ્ચેના કાર્યકારણ સંબંધ).
- ✓ G8-1.1.7: સામગ્રીના મુખ્ય મુદ્દાઓને લેખિત સ્વરૂપે રજૂ કરે છે. (વાર્તાનો સારાંશ લેખિતમાં).
- ✓ C-1.3: સામાજિક અનુભવો વિશે સમુચિત ભાષાનો ઉપયોગ કરી મુક્તજવાબી બંધ/નિશ્ચિત જવાબી, ઔપચારિક, અનૌપચારિક, સંદર્ભ અનુસાર સંવેદનશીલ રીતે તપાસમાં ઊતરે છે.
- ✓ G8-1.3.4: પાઠ્ય સામગ્રીમાંના જુદા જુદા સામાજિક અનુભવોની સરખામણી કરે છે. (લોકકથામાં વર્ણવેલ સામાજિક મૂલ્યો, રીતરિવાજોની ચર્ચા).
- ✓ G8-1.3.5: પાઠ્યસામગ્રીમાંના પાત્રોની સામાજિક સ્થિતિની જાણકારી મેળવવા પૂરક પ્રશ્નો પૂછે છે. (પાત્રોના નિર્ણયો અને પરિસ્થિતિ અંગે પ્રશ્નો).
- ✓ CG-2: સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓનાં વિવિધ સ્વરૂપોની તપાસ અને પસંદગી દ્વારા ભાષાની, ભાષામાં પ્રગટ થતા અને તેને સંબંધિત સાહિત્યિક અને સાંસ્કૃતિક વારસાની કદર કરે છે.
- ✓ C-2.1: વિવિધ સંસ્કૃતિઓ અને જુદા જુદા કાલખંડમાં રચાયેલા સાહિત્યનાં વિવિધ સ્વરૂપો (ગદ્ય, પદ્ય, નાટક) અને લેખનશૈલીઓ (કથનાત્મક, વર્ણનાત્મક, સ્પષ્ટીકરણાત્મક, અભિપ્રેરણાત્મક - persuasive) ઓળખાવે અને કદર કરે છે.
- ✓ G8-2.1.1: પદ્ય અને ગદ્ય સામગ્રીમાંથી વિગતો તારવી બતાવે છે.
- ✓ G8-2.1.7: જુદી જુદી લેખનશૈલીઓ વાંચીને ઓળખી બતાવે છે. (લોકકથાની શૈલી ઓળખવી).
- ✓ G8-2.1.8: સામગ્રીનું વિશ્લેષણ કરે છે. (પાત્રો, ઘટનાઓ, હેતુનું વિશ્લેષણ).
- ✓ G8-2.1.9: સામગ્રી વિષયક વિવેચનાત્મક ચિંતન કરી પોતાના તારણો રજૂ કરે છે. (વાર્તાના બોધ અને પાત્રોના કાર્યો પર વિવેચનાત્મક વિચાર).
- ✓ C-2.3: સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક વાતાવરણના વિવિધ પાસાં વિશે પોતાના વિચારો અને વિવેચના મૌખિક અને લેખિત સ્વરૂપે અભિવ્યક્ત કરે છે.
- ✓ G8-2.3.1: સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક ઘટનાઓ - પ્રસંગોનાં ઉદાહરણ આપે છે. (લોકકથામાં પ્રતિબિંબિત થતા સામાજિક-સાંસ્કૃતિક પાસાં).

- ✓ G8-2.3.5: સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક ઘટનાઓના - પ્રસંગોના પાસાં વિશે કારણો સહિત સંમતિ-અસંમતિ અને સૂચનો રજૂ કરે છે.
- ✓ CG-3: શબ્દ અને વાક્યરચના જેવાં ભાષાશાસ્ત્રનાં મૂળભૂત પાસાં પારખવાની ક્ષમતા વિકસાવે છે અને તેનો મૌખિક અને લેખિત અભિવ્યક્તિમાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ C-3.1: વિવિધ સાહિત્યસ્વરૂપોના વાંચન દરમિયાન ભાષાકીય બંધારણીય ઘટકો (વાક્યરચના, વિરામચિહ્નો, કાળ, લિંગ) અને ભાષારચનાના ઘટકો - parts of speech (નામ, સર્વનામ, ક્રિયાપદ, વિશેષણ, ક્રિયાવિશેષણ, વિસ્મયબોધક, નામયોગી અવ્યય, સંયોજકો)ના અર્થની સમજ કેળવે છે અને તેઓનો લખવામાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ G8-3.1.1: અપરિચિત શબ્દો (વિશેષાર્થ બોધાત્મક અને ભાવાત્મક)ના અર્થની ધારણા કરે છે. શોધખોળ કરે છે અને તારવે છે.
- ✓ G8-3.1.9: શબ્દભંડોળની સમૃદ્ધિ માટે સ્થાનિક ભાષાઓમાં પ્રયોજાતા શબ્દોનો ઉપયોગ કરે છે. (લોકકથામાં પ્રયોજાયેલ બોલીના શબ્દો).

૪. અષાઢે (કાવ્ય)

- ✓ CG-1: વર્ણન વિશ્લેષણ અને પ્રતિસાદ જેવાં ભાષાકૌશલ્યોનો ઉપયોગ કરીને અસરકારક પ્રત્યાયન માટેની ક્ષમતા વિકસાવે છે.
- ✓ C-1.5: જુદા જુદા પ્રાપ્તકર્તા (ઓડિયન્સ) અને હેતુઓને લક્ષમાં રાખી શ્રાવ્ય, દેશ્ય અને બંને પ્રકારની (દૃશ્ય-શ્રાવ્ય) સામગ્રી રચે છે.
- ✓ G8-1.5.1: સૌંદર્યલક્ષી દૃશ્યાત્મક સામગ્રીનું વર્ણન કરે છે. (અષાઢ મહિનાના પ્રકૃતિ સૌંદર્યનું વર્ણન).
- ✓ G8-1.5.3: સ્પષ્ટ ઉચ્ચારણ દ્વારા ભાષાકીય અભિવ્યક્તિ કરે છે.
- ✓ G8-1.5.5: પઠન તથા ગાન માટે શ્વાસનિયમન કરે છે.
- ✓ G8-1.5.7: વિષયવસ્તુનું ચિત્રાત્મક, આલેખાત્મક નિરૂપણ કરે છે. (કાવ્યના ભાવને ચિત્ર દ્વારા રજૂ કરવો).
- ✓ CG-2: સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓનાં વિવિધ સ્વરૂપોની તપાસ અને પસંદગી દ્વારા ભાષાની, ભાષામાં પ્રગટ થતા અને તેને સંબંધિત સાહિત્યિક અને સાંસ્કૃતિક વારસાની કદર કરે છે.
- ✓ C-2.1: વિવિધ સંસ્કૃતિઓ અને જુદા જુદા કાલખંડમાં રચાયેલા સાહિત્યનાં વિવિધ સ્વરૂપો (ગદ્ય, પદ્ય, નાટક) અને લેખનશૈલીઓ (કથનાત્મક, વર્ણનાત્મક, સ્પષ્ટીકરણાત્મક, અભિપ્રેરણાત્મક - persuasive) ઓળખાવે અને કદર કરે છે.
- ✓ G8-2.1.1: પદ્ય અને ગદ્ય સામગ્રીમાંથી વિગતો તારવી બતાવે છે.
- ✓ G8-2.1.5: સાહિત્યસ્વરૂપો અને લેખનશૈલીને વાંચીને ભાવાત્મક પ્રતિભાવ આપે છે.

- ✓ C-2.2: સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓનાં વિવિધ સ્વરૂપો (ઉપમા, રૂપક, સજીવારોપણ, અતિશયોક્તિ, યમક - અલંકાર, રૂઢિપ્રયોગ, કહેવતો અને ઉખાણાં, વગેરેમાંથી સંપાદિત) ઓળખાવે અને લેખનમાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ G8-2.2.1: ભાષાસાહિત્યની વિવિધ પ્રયુક્તિઓની કદર દર્શાવતા શાબ્દિક-અશાબ્દિક પ્રતિભાવ આપે છે.
- ✓ G8-2.2.6: સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓનાં વિવિધ સ્વરૂપોથી નીપજતા સૌંદર્યનો શાબ્દિક-અશાબ્દિક પ્રતિભાવ આપે છે. (પ્રકૃતિ વર્ણનમાં વપરાયેલ અલંકારો, શબ્દચિત્રોની કદર).
- ✓ CG-3: શબ્દ અને વાક્યરચના જેવાં ભાષાશાસ્ત્રનાં મૂળભૂત પાસાં પારખવાની ક્ષમતા વિકસાવે છે અને તેનો મૌખિક અને લેખિત અભિવ્યક્તિમાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ C-3.1: વિવિધ સાહિત્યસ્વરૂપોના વાંચન દરમિયાન ભાષાકીય બંધારણીય ઘટકો (વાક્યરચના, વિરામચિહ્નો, કાળ, લિંગ) અને ભાષારચનાના ઘટકો - parts of speech (નામ, સર્વનામ, ક્રિયાપદ, વિશેષણ, ક્રિયાવિશેષણ, વિસ્મયબોધક, નામયોગી અવ્યય, સંયોજકો)ના અર્થની સમજ કેળવે છે અને તેઓનો લખવામાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ G8-3.1.1: અપરિચિત શબ્દો (વિશેષાર્થ બોધાત્મક અને ભાવાત્મક)ના અર્થની ધારણા કરે છે. શોધખોળ કરે છે અને તારવે છે.
- ✓ G8-3.1.4: વિશિષ્ટ શબ્દોના અર્થ સાંસ્કૃતિક સંદર્ભો સાથે જોડી બતાવે છે. (અષાઢ મહિના સાથે સંકળાયેલા સાંસ્કૃતિક સંદર્ભો).
- ✓ G8-3.1.16: ભાષાસૌંદર્ય નીપજાવવા ભાષાકીય બંધારણીય ઘટકોનો લેખનમાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ G8-3.1.17: ભાષાસૌંદર્ય નીપજાવવા ભાષારચનાના ઘટકોનો લેખનમાં ઉપયોગ કરે છે.

પ. ખોટો જવાબ (પ્રસંગકથા)

- ✓ CG-1: વર્ણન વિશ્લેષણ અને પ્રતિસાદ જેવાં ભાષાકૌશલ્યોનો ઉપયોગ કરીને અસરકારક પ્રત્યાયન માટેની ક્ષમતા વિકસાવે છે.
- ✓ C-1.1: પાઠ્યસામગ્રી (સમાચાર, રિપોર્ટ્સ, સંપાદકીય)ને કાળજીપૂર્વક સાંભળીને અથવા વાંચીને મુખ્ય મુદ્દાઓ તારવે છે અને સારાંશ કરે છે.
- ✓ G8-1.1.3: આપેલા મુદ્દાઓને લક્ષ્યમાં રાખીને વાંચન દ્વારા વિગતો તારવી બતાવે છે.
- ✓ G8-1.1.5: સામગ્રીના મુખ્ય મુદ્દાઓને મૌખિક સ્વરૂપે રજૂ કરે છે.
- ✓ G8-1.1.6: તારવેલી વિગતોના આધારે ટૂંકા પરિચ્છેદમાં લેખિત સ્વરૂપે રજૂ કરે છે.
- ✓ C-1.3: સામાજિક અનુભવો વિશે સમુચિત ભાષાનો ઉપયોગ કરી મુક્તજવાબી બંધ/નિશ્ચિત જવાબી, ઔપચારિક, અનૌપચારિક, સંદર્ભ અનુસાર સંવેદનશીલ રીતે તપાસમાં ઊતરે છે.

- ✓ G8-1.3.2: પોતાના કે અન્યના સામાજિક અનુભવ જણાવે છે, સાંભળે છે; તેને લગતી લાગણી વ્યક્ત કરે છે અને તે માટેનાં કારણો આપે છે. (પ્રામાણિકતા, આત્મવિશ્વાસ જેવા મૂલ્યો અંગે ચર્ચા).
- ✓ G8-1.3.6: સામાજિક અનુભવો/પરિસ્થિતિઓની સમજ કેળવવા કેમ, શા માટે, બીજી કઈ રીતે – જેવા પ્રશ્નો પૂછે છે. (પાત્રના વર્તન અને તેના પરિણામો અંગે પ્રશ્નો).
- ✓ CG-2: સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓનાં વિવિધ સ્વરૂપોની તપાસ અને પસંદગી દ્વારા ભાષાની, ભાષામાં પ્રગટ થતા અને તેને સંબંધિત સાહિત્યિક અને સાંસ્કૃતિક વારસાની કદર કરે છે.
- ✓ C-2.1: વિવિધ સંસ્કૃતિઓ અને જુદા જુદા કાલખંડમાં રચાયેલા સાહિત્યનાં વિવિધ સ્વરૂપો (ગદ્ય, પદ્ય, નાટક) અને લેખનશૈલીઓ (કથનાત્મક, વર્ણનાત્મક, સ્પષ્ટીકરણાત્મક, અભિપ્રેરણાત્મક - persuasive) ઓળખાવે અને કદર કરે છે.
- ✓ G8-2.1.9: સામગ્રી વિષયક વિવેચનાત્મક ચિંતન કરી પોતાના તારણો રજૂ કરે છે. (પાત્રના નિર્ણયની યોગ્યતા પર વિચાર).
- ✓ CG-3: શબ્દ અને વાક્યરચના જેવાં ભાષાશાસ્ત્રનાં મૂળભૂત પાસાં પારખવાની ક્ષમતા વિકસાવે છે અને તેનો મૌખિક અને લેખિત અભિવ્યક્તિમાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ C-3.1: વિવિધ સાહિત્યસ્વરૂપોના વાંચન દરમિયાન ભાષાકીય બંધારણીય ઘટકો (વાક્યરચના, વિરામચિહ્નો, કાળ, લિંગ) અને ભાષારચનાના ઘટકો - parts of speech (નામ, સર્વનામ, ક્રિયાપદ, વિશેષણ, ક્રિયાવિશેષણ, વિસ્મયબોધક, નામયોગી અવ્યય, સંયોજકો)ના અર્થની સમજ કેળવે છે અને તેઓનો લખવામાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ G8-3.1.1: અપરિચિત શબ્દો (વિશેષાર્થ બોધાત્મક અને ભાવાત્મક)ના અર્થની ધારણા કરે છે. શોધખોળ કરે છે અને તારવે છે.

9. બકોર પટેલનો કારેલાં-પ્રયોગ (દાસ્યકથા)

- ✓ CG-1: વર્ણન વિશ્લેષણ અને પ્રતિસાદ જેવાં ભાષાકૌશલ્યોનો ઉપયોગ કરીને અસરકારક પ્રત્યાયન માટેની ક્ષમતા વિકસાવે છે.
- ✓ C-1.1: પાઠ્યસામગ્રી (સમાચાર, રિપોર્ટ્સ, સંપાદકીય)ને કાળજીપૂર્વક સાંભળીને અથવા વાંચીને મુખ્ય મુદ્દાઓ તારવે છે અને સારાંશ કરે છે.
- ✓ G8-1.1.3: આપેલા મુદ્દાઓને લક્ષ્યમાં રાખીને વાંચન દ્વારા વિગતો તારવી બતાવે છે.
- ✓ G8-1.1.5: સામગ્રીના મુખ્ય મુદ્દાઓને મૌખિક સ્વરૂપે રજૂ કરે છે.
- ✓ C-1.3: સામાજિક અનુભવો વિશે સમુચિત ભાષાનો ઉપયોગ કરી મુક્તજવાબી બંધ/નિશ્ચિત જવાબી, ઔપચારિક, અનૌપચારિક, સંદર્ભ અનુસાર સંવેદનશીલ રીતે તપાસમાં ઊતરે છે.

- ✓ G8-1.3.2: પોતાના કે અન્યના સામાજિક અનુભવ જણાવે છે, સાંભળે છે; તેને લગતી લાગણી વ્યક્ત કરે છે અને તે માટેનાં કારણો આપે છે. (હાસ્યપ્રસંગો અને તેના પર પ્રતિભાવ).
- ✓ CG-2: સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓનાં વિવિધ સ્વરૂપોની તપાસ અને પસંદગી દ્વારા ભાષાની, ભાષામાં પ્રગટ થતા અને તેને સંબંધિત સાહિત્યિક અને સાંસ્કૃતિક વારસાની કદર કરે છે.
- ✓ C-2.1: વિવિધ સંસ્કૃતિઓ અને જુદા જુદા કાલખંડમાં રચાયેલા સાહિત્યનાં વિવિધ સ્વરૂપો (ગદ્ય, પદ્ય, નાટક) અને લેખનશૈલીઓ (કથનાત્મક, વર્ણનાત્મક, સ્પષ્ટીકરણાત્મક, અભિપ્રેરણાત્મક - persuasive) ઓળખાવે અને કદર કરે છે.
- ✓ G8-2.1.5: સાહિત્યસ્વરૂપો અને લેખનશૈલીને વાંચીને ભાવાત્મક પ્રતિભાવ આપે છે. (હાસ્યકથાનો આનંદ માણવો).
- ✓ C-2.2: સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓનાં વિવિધ સ્વરૂપો (ઉપમા, રૂપક, સજીવારોપણ, અતિશયોક્તિ, યમક - અલંકાર, રૂઢિપ્રયોગ, કહેવતો અને ઉખાણાં, વગેરેમાંથી સંપાદિત) ઓળખાવે અને લેખનમાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ G8-2.2.3: વ્યવહારમાં પ્રયોજાતા વાક્યોમાંથી ભાષાની વિશેષ અભિવ્યક્તિઓ દર્શાવે છે. (હાસ્ય ઉપજાવતા શબ્દપ્રયોગો, વાક્યરચના).
- ✓ G8-2.2.5: અભિવ્યક્તિમાં ભાષાસાહિત્યની શીખેલી વિવિધ પ્રયુક્તિનો ઉપયોગ કરી બતાવે છે.
- ✓ CG-3: શબ્દ અને વાક્યરચના જેવાં ભાષાશાસ્ત્રનાં મૂળભૂત પાસાં પારખવાની ક્ષમતા વિકસાવે છે અને તેનો મૌખિક અને લેખિત અભિવ્યક્તિમાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ C-3.1: વિવિધ સાહિત્યસ્વરૂપોના વાંચન દરમિયાન ભાષાકીય બંધારણીય ઘટકો (વાક્યરચના, વિરામચિહ્નો, કાળ, લિંગ) અને ભાષારચનાના ઘટકો - parts of speech (નામ, સર્વનામ, ક્રિયાપદ, વિશેષણ, ક્રિયાવિશેષણ, વિસ્મયબોધક, નામયોગી અવ્યય, સંયોજકો)ના અર્થની સમજ કેળવે છે અને તેઓનો લખવામાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ G8-3.1.1: અપરિચિત શબ્દો (વિશેષાર્થ બોધાત્મક અને ભાવાત્મક)ના અર્થની ધારણા કરે છે. શોધખોળ કરે છે અને તારવે છે.
- ✓ G8-3.1.9: શબ્દભંડોળની સમૃદ્ધિ માટે સ્થાનિક ભાષાઓમાં પ્રયોજાતા શબ્દોનો ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ CG-5: વર્ણ અને લિપિ, ધ્વનિ, લય/તાલ, શ્લેષ (puns) અને અન્ય શબ્દરમતો સહિતની જે તે ભાષામાં અનન્ય હોય એવી વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓની કદર કરવાની ક્ષમતા વિકસાવે છે.
- ✓ C-5.3: ભાષાની કેટલીક મુખ્ય શબ્દરમતોથી પરિચિત થાય છે. જેવી કે, વિલોમ પદ (પેલીનડ્રોમ્સ) શબ્દ વ્યુત્ક્રમ [(સ્પૂનેરિઝમ), અમુક અક્ષર કે ધ્વનિ વગર વાક્યરચના કરવી, ઉખાણાં, રમુજ, અંત્યાક્ષરી, શબ્દોની આડી-ઊભી ચાવી, અક્ષર વિસ્થાપન (એનાગ્રામ્સ) વગેરે]

- ✓ G8-5.3.1: આપેલી સામગ્રીમાંથી વાક્યરચના અને શબ્દોમાં થતી યમકૃતિ પારખે છે.
- ✓ G8-5.3.2: શબ્દરમતથી સર્જાતી રમુજી પ્રશ્નોત્તરી, જોક્સ, હાસ્યસમાચાર સંગ્રહ કરે છે. (જો પાઠમાં આવી પ્રવૃત્તિ હોય).

9. ભેં માણસ છે ! (કાવ્ય - કટાક્ષ)

- ✓ CG-1: વર્ણન વિશ્લેષણ અને પ્રતિસાદ જેવાં ભાષાકૌશલ્યોનો ઉપયોગ કરીને અસરકારક પ્રત્યાયન માટેની ક્ષમતા વિકસાવે છે.
- ✓ C-1.2: વિવિધ પ્રકારના (ઔપચારિક અને અનૌપચારિક) ઇન્ટરવ્યૂનું શ્રવણ કરે, આયોજન કરે અને સંચાલન કરે છે. (આ નિષ્પત્તિ સીધી રીતે લાગુ ન પડે, પરંતુ કાવ્યના પાત્રો કે પરિસ્થિતિ પર કાલ્પનિક ઇન્ટરવ્યૂ જેવી પ્રવૃત્તિ દ્વારા સાંકળી શકાય).
- ✓ G8-1.2.7: શબ્દો, હાવભાવ કે સંકેતો દ્વારા ભાવાત્મક પ્રતિભાવ આપે છે. (કટાક્ષને સમજી યોગ્ય પ્રતિભાવ).
- ✓ G8-1.2.8: ભાવાત્મક અભિવ્યક્તિ કરવા માટે સમુચિત શબ્દો અને વાક્યરચનાઓ પ્રયોજે છે. (કટાક્ષપૂર્ણ ભાષા સમજવી અને પ્રયોજવી).
- ✓ C-1.5:
- ✓ G8-1.5.3: સ્પષ્ટ ઉચ્ચારણ દ્વારા ભાષાકીય અભિવ્યક્તિ કરે છે.
- ✓ G8-1.5.5: પઠન તથા ગાન માટે શ્વાસનિયમન કરે છે.
- ✓ CG-2: સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓનાં વિવિધ સ્વરૂપોની તપાસ અને પસંદગી દ્વારા ભાષાની, ભાષામાં પ્રગટ થતા અને તેને સંબંધિત સાહિત્યિક અને સાંસ્કૃતિક વારસાની કદર કરે છે.
- ✓ C-2.1: વિવિધ સંસ્કૃતિઓ અને જુદા જુદા કાલખંડમાં રચાયેલા સાહિત્યનાં વિવિધ સ્વરૂપો (ગદ્ય, પદ્ય, નાટક) અને લેખનશૈલીઓ (કથનાત્મક, વર્ણનાત્મક, સ્પષ્ટીકરણાત્મક, અભિપ્રેરણાત્મક - persuasive) ઓળખાવે અને કદર કરે છે.
- ✓ G8-2.1.1: પદ્ય અને ગદ્ય સામગ્રીમાંથી વિગતો તારવી બતાવે છે.
- ✓ G8-2.1.5: સાહિત્યસ્વરૂપો અને લેખનશૈલીને વાંચીને ભાવાત્મક પ્રતિભાવ આપે છે.
- ✓ G8-2.1.9: સામગ્રી વિષયક વિવેચનાત્મક ચિંતન કરી પોતાના તારણો રજૂ કરે છે. (કાવ્યમાં રહેલા સામાજિક કટાક્ષ પર વિવેચનાત્મક વિચાર).
- ✓ C-2.2: સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓનાં વિવિધ સ્વરૂપો (ઉપમા, રૂપક, સજીવારોપણ, અતિશયોક્તિ, યમક - અલંકાર, રૂઢિપ્રયોગ, કહેવતો અને ઉખાણાં, વગેરેમાંથી સંપાદિત) ઓળખાવે અને લેખનમાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ G8-2.2.1: ભાષાસાહિત્યની વિવિધ પ્રયુક્તિઓની કદર દર્શાવતા શાબ્દિક-અશાબ્દિક પ્રતિભાવ આપે છે.

- ✓ G8-2.2.5: અભિવ્યક્તિમાં ભાષાસાહિત્યની શીખેલી વિવિધ પ્રયુક્તિનો ઉપયોગ કરી બતાવે છે. (કટાક્ષ શૈલીનો ઉપયોગ).
- ✓ CG-3: શબ્દ અને વાક્યરચના જેવાં ભાષાશાસ્ત્રનાં મૂળભૂત પાસાં પારખવાની ક્ષમતા વિકસાવે છે અને તેનો મૌખિક અને લેખિત અભિવ્યક્તિમાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ C-3.1: વિવિધ સાહિત્યસ્વરૂપોના વાંચન દરમિયાન ભાષાકીય બંધારણીય ઘટકો (વાક્યરચના, વિરામચિહ્નો, કાળ, લિંગ) અને ભાષારચનાના ઘટકો - parts of speech (નામ, સર્વનામ, ક્રિયાપદ, વિશેષણ, ક્રિયાવિશેષણ, વિસ્મયબોધક, નામયોગી અવ્યય, સંયોજકો)ના અર્થની સમજ કેળવે છે અને તેઓનો લખવામાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ G8-3.1.1: અપરિચિત શબ્દો (વિશેષાર્થ બોધાત્મક અને ભાવાત્મક)ના અર્થની ધારણા કરે છે. શોધખોળ કરે છે અને તારવે છે.

૮. ઘર (સંવેદનકથા/નિબંધ)

- ✓ CG-1: વર્ણન વિશ્લેષણ અને પ્રતિસાદ જેવાં ભાષાકૌશલ્યોનો ઉપયોગ કરીને અસરકારક પ્રત્યાયન માટેની ક્ષમતા વિકસાવે છે.
- ✓ C-1.1: પાઠ્યસામગ્રી (સમાચાર, રિપોર્ટ્સ, સંપાદકીય)ને કાળજીપૂર્વક સાંભળીને અથવા વાંચીને મુખ્ય મુદ્દાઓ તારવે છે અને સારાંશ કરે છે.
- ✓ G8-1.1.3: આપેલા મુદ્દાઓને લક્ષ્યમાં રાખીને વાંચન દ્વારા વિગતો તારવી બતાવે છે.
- ✓ G8-1.1.5: સામગ્રીના મુખ્ય મુદ્દાઓને મૌખિક સ્વરૂપે રજૂ કરે છે.
- ✓ G8-1.1.7: સામગ્રીના મુખ્ય મુદ્દાઓને લેખિત સ્વરૂપે રજૂ કરે છે.
- ✓ C-1.3: સામાજિક અનુભવો વિશે સમુચિત ભાષાનો ઉપયોગ કરી મુક્તજવાબી બંધ/નિશ્ચિત જવાબી, ઔપચારિક, અનૌપચારિક, સંદર્ભ અનુસાર સંવેદનશીલ રીતે તપાસમાં ઊતરે છે.
- ✓ G8-1.3.1: વ્યક્તિગત અનુભવ, ઇતર વાંચન, જાણકારી, દલીલ-પ્રતિદલીલ અને વિચારણાની અશાબ્દિક રજૂઆત કરે છે. (પોતાના ઘર અને તેની સાથે જોડાયેલી યાદો વિશે).
- ✓ G8-1.3.2: પોતાના કે અન્યના સામાજિક અનુભવ જણાવે છે, સાંભળે છે; તેને લગતી લાગણી વ્યક્ત કરે છે અને તે માટેનાં કારણો આપે છે. (ઘર સાથે સંકળાયેલી ભાવનાઓ, સુરક્ષા, પ્રેમ વગેરે).
- ✓ C-1.4: જુદા જુદા પ્રાપ્તકર્તા (ઓડિયન્સ) અને હેતુઓને લક્ષ્યમાં રાખી વિવિધ પ્રકારના પત્રો, નિબંધો અને અહેવાલ સમુચિત શૈલી જાળવીને લખે છે.
- ✓ G8-1.4.2: વાસ્તવિક અને કાલ્પનિક પરિસ્થિતિમાં પ્રત્યાયન અર્થે ભાષાકૌશલ્ય (શબ્દ પસંદગી, વાક્ય વૈવિધ્ય) દર્શાવે છે.

- ✓ G8-1.4.3: લેખન કરવાના પ્રસંગોમાં પોતાની ભાષાકીય સજ્જતાનો ઉપયોગ કરે છે. (ઘર વિશે નિબંધ લખવો).
- ✓ G8-1.4.5: વિગતોને હેતુ અનુસાર પ્રયોજે છે.
- ✓ CG-2: સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓનાં વિવિધ સ્વરૂપોની તપાસ અને પસંદગી દ્વારા ભાષાની, ભાષામાં પ્રગટ થતા અને તેને સંબંધિત સાહિત્યિક અને સાંસ્કૃતિક વારસાની કદર કરે છે.
- ✓ C-2.3: સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક વાતાવરણના વિવિધ પાસાં વિશે પોતાના વિચારો અને વિવેચના મૌખિક અને લેખિત સ્વરૂપે અભિવ્યક્ત કરે છે.
- ✓ G8-2.3.2: સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક ઘટનાઓ - પ્રસંગોને સંલગ્ન મહત્વના પાસાંઓની નમૂનાને આધારે ચાલી કરે છે. (ઘર અને કુટુંબના સામાજિક-સાંસ્કૃતિક મહત્વ પર ચર્ચા).
- ✓ G8-2.3.4: પાઠ્યસામગ્રીના નમૂનાઓ અને પોતાના અનુભવોની સરખામણી રજૂ કરે છે.
- ✓ CG-3: શબ્દ અને વાક્યરચના જેવાં ભાષાશાસ્ત્રનાં મૂળભૂત પાસાં પારખવાની ક્ષમતા વિકસાવે છે અને તેનો મૌખિક અને લેખિત અભિવ્યક્તિમાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ C-3.1: વિવિધ સાહિત્યસ્વરૂપોના વાંચન દરમિયાન ભાષાકીય બંધારણીય ઘટકો (વાક્યરચના, વિરામચિહ્નો, કાળ, લિંગ) અને ભાષારચનાના ઘટકો - parts of speech (નામ, સર્વનામ, ક્રિયાપદ, વિશેષણ, ક્રિયાવિશેષણ, વિસ્મયબોધક, નામયોગી અવ્યય, સંયોજકો)ના અર્થની સમજ કેળવે છે અને તેઓનો લખવામાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ G8-3.1.1: અપરિચિત શબ્દો (વિશેષાર્થ બોધાત્મક અને ભાવાત્મક)ના અર્થની ધારણા કરે છે. શોધખોળ કરે છે અને તારવે છે.

૯. મજાનો ખજાનો (દાસ્યકથા/ખાળવાર્તા)

- ✓ CG-1: વર્ણન વિશ્લેષણ અને પ્રતિસાદ જેવાં ભાષાકૌશલ્યોનો ઉપયોગ કરીને અસરકારક પ્રત્યાયન માટેની ક્ષમતા વિકસાવે છે.
- ✓ C-1.1: પાઠ્યસામગ્રી (સમાચાર, રિપોર્ટ્સ, સંપાદકીય)ને કાળજીપૂર્વક સાંભળીને અથવા વાંચીને મુખ્ય મુદ્દાઓ તારવે છે અને સારાંશ કરે છે.
- ✓ G8-1.1.3: આપેલા મુદ્દાઓને લક્ષ્યમાં રાખીને વાંચન દ્વારા વિગતો તારવી બતાવે છે.
- ✓ G8-1.1.5: સામગ્રીના મુખ્ય મુદ્દાઓને મૌખિક સ્વરૂપે રજૂ કરે છે.
- ✓ C-1.5: જુદા જુદા પ્રાપ્તકર્તા (ઓડિયન્સ) અને હેતુઓને લક્ષ્યમાં રાખી શ્રાવ્ય, દેશ્ય અને બંને પ્રકારની (દૃશ્ય-શ્રાવ્ય) સામગ્રી રચે છે.
- ✓ G8-1.5.2: શબ્દ, શબ્દસમૂહ, કહેવત અને રૂઢિપ્રયોગનો ઉપયોગ કરી અર્થપૂર્ણ વાક્ય, સંવાદ, પરિચ્છેદ, વાર્તા અને કાવ્યની રચના કરે છે. (આપેલા મુદ્દા પરથી વાર્તા બનાવવી).
- ✓ G8-1.5.13: કવિતા, વાર્તા કે કાલ્પનિક પરિસ્થિતિને કથન કે સંવાદ (નાટિકા) સ્વરૂપે રજૂ કરે છે. (વાર્તાનું નાટ્યરૂપાંતરણ કે કથન).

- ✓ CG-2: સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓનાં વિવિધ સ્વરૂપોની તપાસ અને પસંદગી દ્વારા ભાષાની, ભાષામાં પ્રગટ થતા અને તેને સંબંધિત સાહિત્યિક અને સાંસ્કૃતિક વારસાની કદર કરે છે.
- ✓ C-2.1: વિવિધ સંસ્કૃતિઓ અને જુદા જુદા કાલખંડમાં રચાયેલા સાહિત્યનાં વિવિધ સ્વરૂપો (ગદ્ય, પદ્ય, નાટક) અને લેખનશૈલીઓ (કથનાત્મક, વર્ણનાત્મક, સ્પષ્ટીકરણાત્મક, અભિપ્રેરણાત્મક - persuasive) ઓળખાવે અને કદર કરે છે.
- ✓ G8-2.1.1: પદ્ય અને ગદ્ય સામગ્રીમાંથી વિગતો તારવી બતાવે છે.
- ✓ G8-2.1.5: સાહિત્યસ્વરૂપો અને લેખનશૈલીને વાંચીને ભાવાત્મક પ્રતિભાવ આપે છે. (હાસ્યનો આનંદ માણવો).
- ✓ CG-3: શબ્દ અને વાક્યરચના જેવાં ભાષાશાસ્ત્રનાં મૂળભૂત પાસાં પારખવાની ક્ષમતા વિકસાવે છે અને તેનો મૌખિક અને લેખિત અભિવ્યક્તિમાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ C-3.1: વિવિધ સાહિત્યસ્વરૂપોના વાંચન દરમિયાન ભાષાકીય બંધારણીય ઘટકો (વાક્યરચના, વિરામચિહ્નો, કાળ, લિંગ) અને ભાષારચનાના ઘટકો - parts of speech (નામ, સર્વનામ, ક્રિયાપદ, વિશેષણ, ક્રિયાવિશેષણ, વિસ્મયબોધક, નામયોગી અવ્યય, સંયોજકો)ના અર્થની સમજ કેળવે છે અને તેઓનો લખવામાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ G8-3.1.1: અપરિચિત શબ્દો (વિશેષાર્થ બોધાત્મક અને ભાવાત્મક)ના અર્થની ધારણા કરે છે. શોધખોળ કરે છે અને તારવે છે.
- ✓ G8-3.1.7: શબ્દભંડોળ વિકસાવવા શબ્દચાવી, શબ્દચોકડી, શબ્દચિત્ર, રાશિ પરથી નામ બનાવવાં જેવી રમતો રમે છે. (જો પાઠમાં આવી પ્રવૃત્તિ હોય).
- ✓ CG-5: વર્ણ અને લિપિ, ધ્વનિ, લય/તાલ, શ્લેષ (puns) અને અન્ય શબ્દરમતો સહિતની જે તે ભાષામાં અનન્ય હોય એવી વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓની કદર કરવાની ક્ષમતા વિકસાવે છે.
- ✓ C-5.2: કથન અને લેખનને રસપ્રદ અને વધુ મજેદાર બનાવવા માટે ભાષામાં લય/તાલ, અનુપ્રાસ/વર્ણસગાઈ, શ્લેષ અને અન્ય શબ્દરમતોનો ઉપયોગ કરતો રહે છે.
- ✓ G8-5.2.1 (પ્રથમ): આપેલી સામગ્રીમાંથી વાક્યરચના અને શબ્દોમાં થતી ચમકૃતિઓનો લેખનમાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ G8-5.2.1 (બીજો, જે G8-5.2.2 હોવો જોઈએ): શબ્દરમતથી સર્જાતી રમુજી પ્રશ્નોત્તરી, જોક્સ, હાસ્ય સમાચાર, વગેરેનો પોતાના લેખનમાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ C-5.3: ભાષાની કેટલીક મુખ્ય શબ્દરમતોથી પરિચિત થાય છે. જેવી કે, વિલોમ પદ (પેલીનડ્રોમ્સ) શબ્દ વ્યુત્ક્રમ [(સ્પૂનેરિઝમ), અમુક અક્ષર કે ધ્વનિ વગર વાક્યરચના કરવી, ઉખાણાં, રમુજ, અંત્યાક્ષરી, શબ્દોની આડી-ઊભી ચાવી, અક્ષર વિસ્થાપન (એનાગ્રામ્સ) વગેરે]
- ✓ G8-5.3.1: આપેલી સામગ્રીમાંથી વાક્યરચના અને શબ્દોમાં થતી ચમકૃતિ પારખે છે.
- ✓ G8-5.3.2: શબ્દરમતથી સર્જાતી રમુજી પ્રશ્નોત્તરી, જોક્સ, હાસ્યસમાચાર સંગ્રહ કરે છે.

૧૦. દુનિયા અમારી (ગીત/કાવ્ય)

- ✓ CG-1: વર્ણન વિશ્લેષણ અને પ્રતિસાદ જેવાં ભાષાકૌશલ્યોનો ઉપયોગ કરીને અસરકારક પ્રત્યાયન માટેની ક્ષમતા વિકસાવે છે.
- ✓ C-1.2: વિવિધ પ્રકારના (ઔપચારિક અને અનૌપચારિક) ઇન્ટરવ્યૂનું શ્રવણ કરે, આયોજન કરે અને સંચાલન કરે છે.
- ✓ G8-1.2.7: શબ્દો, હાવભાવ કે સંકેતો દ્વારા ભાવાત્મક પ્રતિભાવ આપે છે. (ગીતના ભાવને અનુરૂપ પ્રતિભાવ).
- ✓ G8-1.2.8: ભાવાત્મક અભિવ્યક્તિ કરવા માટે સમુચિત શબ્દો અને વાક્યરચનાઓ પ્રયોજે છે.
- ✓ C-1.5: જુદા જુદા પ્રાપ્તકર્તા (ઓડિયન્સ) અને હેતુઓને લક્ષમાં રાખી શ્રાવ્ય, દેશ્ય અને બંને પ્રકારની (દૃશ્ય-શ્રાવ્ય) સામગ્રી રચે છે.
- ✓ G8-1.5.3: સ્પષ્ટ ઉચ્ચારણ દ્વારા ભાષાકીય અભિવ્યક્તિ કરે છે. (ગીતગાન).
- ✓ G8-1.5.5: પઠન તથા ગાન માટે શ્વાસનિયમન કરે છે.
- ✓ G8-1.5.12: પોતાના પરિવેશના અનુભવ જગતને શ્રોતાઓ/દર્શકો સમજી શકે એ ભાષામાં રજૂ કરે છે. (પોતાની દુનિયા, પોતાના સપનાઓ વિશે વાત કરવી).
- ✓ CG-2: સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓનાં વિવિધ સ્વરૂપોની તપાસ અને પસંદગી દ્વારા ભાષાની, ભાષામાં પ્રગટ થતા અને તેને સંબંધિત સાહિત્યિક અને સાંસ્કૃતિક વારસાની કદર કરે છે.
- ✓ C-2.1: વિવિધ સંસ્કૃતિઓ અને જુદા જુદા કાલખંડમાં રચાયેલા સાહિત્યનાં વિવિધ સ્વરૂપો (ગદ્ય, પદ્ય, નાટક) અને લેખનશૈલીઓ (કથનાત્મક, વર્ણનાત્મક, સ્પષ્ટીકરણાત્મક, અભિપ્રેરણાત્મક - persuasive) ઓળખાવે અને કદર કરે છે.
- ✓ G8-2.1.1: પદ્ય અને ગદ્ય સામગ્રીમાંથી વિગતો તારવી બતાવે છે.
- ✓ G8-2.1.5: સાહિત્યસ્વરૂપો અને લેખનશૈલીને વાંચીને ભાવાત્મક પ્રતિભાવ આપે છે.
- ✓ CG-3: શબ્દ અને વાક્યરચના જેવાં ભાષાશાસ્ત્રનાં મૂળભૂત પાસાં પારખવાની ક્ષમતા વિકસાવે છે અને તેનો મૌખિક અને લેખિત અભિવ્યક્તિમાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ C-3.1: વિવિધ સાહિત્યસ્વરૂપોના વાંચન દરમિયાન ભાષાકીય બંધારણીય ઘટકો (વાક્યરચના, વિરામચિહ્નો, કાળ, લિંગ) અને ભાષારચનાના ઘટકો - parts of speech (નામ, સર્વનામ, ક્રિયાપદ, વિશેષણ, ક્રિયાવિશેષણ, વિસ્મયબોધક, નામયોગી અવ્યય, સંયોજકો)ના અર્થની સમજ કેળવે છે અને તેઓનો લખવામાં ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ G8-3.1.1: અપરિચિત શબ્દો (વિશેષાર્થ બોધાત્મક અને ભાવાત્મક)ના અર્થની ધારણા કરે છે. શોધખોળ કરે છે અને તારવે છે.

ધોરણ - 8 ગણિત

પ્રકરણ - 1 સંમેય સંખ્યાઓ

- ✓ M 801 ઉદાહરણો દ્વારા સંમેય સંખ્યાઓના સરવાળા, બાદબાકી, ગુણાકાર અને ભાગાકાર વિશેના ગુણધર્મોનું સામાન્યીકરણ કરે છે અને ગુણધર્મોનો ઉપયોગ કરી સાદુંરૂપ આપે છે.
- ✓ M 802 બે સંમેય સંખ્યાની વચ્ચે આવેલ શક્ય એટલી સંમેય સંખ્યાઓ શોધી શકે છે.
- ✓ M 828 સંમેય સંખ્યાનું સંખ્યા રેખા પર નિરૂપણ કરે છે.

પ્રકરણ-2 એક ચલ સુરેખ સમીકરણ

- ✓ M 806.1 એક બાજુ સુરેખ પદાવલિ અને બીજી બાજુ સંખ્યા હોય તેવા સમીકરણનો ઉકેલ મેળવે છે.
- ✓ M 806.2 બંને બાજુ ચલ હોય તેવા સમીકરણનો ઉકેલ મેળવે છે.
- ✓ M 806.3 ચલનો ઉપયોગ કરીને વ્યવહારુ કોયડાઓ / ક્રૂટપ્રશ્નો ઉકેલે છે.
- ✓ M 806.4 સમીકરણનું સરળ સ્વરૂપમાં રૂપાંતરણ કરી ઉકેલ મેળવે છે.

પ્રકરણ - 3 ચતુષ્કોણની સમજ

- ✓ M825: બહુકોણ અને તેના વિવિધ પ્રકારો વિશે સમજે છે.
- ✓ M825.1: બહુકોણને ઓળખે છે.
- ✓ M825.2: બહુકોણના વિકર્ણની સંખ્યા જણાવે છે.

- ✓ M825.3: બહિર્મુખ અને અંતર્મુખ બહુકોણની સમજ મેળવે છે.
- ✓ M825.4: નિયમિત અને અનિયમિત બહુકોણ વિષે જાણે છે.
- ✓ M825.5: બહુકોણના ખૂણાના સરવાળાનો ગુણધર્મોનો ઉપયોગ કરે છે.

પ્રકરણ -૪ માહિતીનું નિયમન

- ✓ M819: સ્તંભ આલેખ અને પાઈ ચાર્ટ દોરે છે. અને અર્થઘટન કરે છે.
- ✓ M819.1: આપેલ માહિતીને આધારે આવૃત્તિ વિતરણ કોષ્ટક તૈયાર કરે છે.
- ✓ M819.2: આવૃત્તિ વિતરણ કોષ્ટક પરથી માહિતીનું અર્થઘટન કરે છે.
- ✓ M819.3: આપેલ માહિતી પરથી સ્તંભ આલેખ દોરે છે.
- ✓ M819.4: આપેલ સ્તંભાલેખનું વાંચન કરી અર્થઘટન કરે છે.
- ✓ M819.5: આપેલ માહિતી પરથી વર્તુળ આલેખ દોરે છે.
- ✓ M820: સમતોલ પાસા અને સિક્કા દ્વારા પૂર્વનિર્મિત ઘટનાઓ અથવા પ્રાપ્ત માહિતી પરથી ભવિષ્યમાં થનારી ઘટનાઓની શક્યતાઓની આગાહી કરે છે.

પ્રકરણ - ૫ વર્ગ અને વર્ગમૂળ

- ✓ M 804 વિવિધ પદ્ધતિ/પ્રયુક્તિઓનો ઉપયોગ કરી આપેલ સંખ્યાના વર્ગ, વર્ગમૂળ શોધે છે.
- ✓ M804.7: આપેલ સંખ્યાને નાનામાં નાની કઈ સંખ્યા વડે ગુણવાથી કે ભાગવાથી પૂર્ણવર્ગ સંખ્યા મળે તે શોધે છે.
- ✓ M804.9: આપેલ સંખ્યા ધરાવતી પાઈથાગોરીયન ત્રિપુટી શોધે છે.

- ✓ M804.3: અવિભાજ્ય અવયવીકરણની મદદથી વર્ગમૂળ શોધે છે.
- ✓ M804.4: ભાગકારની રીતે વર્ગમૂળ શોધે છે.
- ✓ M804.5: સંખ્યાના વર્ગમૂળનું અનુમાન કરે છે.
- ✓ M804.6: વર્ગ વર્ગમૂળ આધારિત વ્યવહારિક કોયડા ઉકેલે છે.
- ✓ M804.8: દશાંશ સંખ્યાઓનું વર્ગમૂળ શોધે છે.

પ્રકરણ-૭ ઘન અને ઘનમૂળ

- ✓ M 804 વિવિધ પદ્ધતિ/પ્રયુક્તિઓનો ઉપયોગ કરી આપેલ સંખ્યાનાં ઘન તથા ઘનમૂળ શોધે છે.
- ✓ M804.7: આપેલ સંખ્યાને નાનામાં નાની કઈ સંખ્યા વડે ગુણવાથી કે ભાગવાથી પૂર્ણવર્ગ સંખ્યા મળે તે શોધે છે.
- ✓ M804.12: અનુમાનની રીતે ઘનમૂળ શોધે છે.
- ✓ M804.13: આપેલ સંખ્યાને નાનામાં નાની કઈ સંખ્યા વડે ગુણવાથી કે ભાગવાથી પૂર્ણઘન સંખ્યા મળે તે શોધે છે.

ધોરણ - 8 વિજ્ઞાન

૧. પાક ઉત્પાદન અને વ્યવસ્થાપન

- ✓SC802- પદાર્થો અને સજીવોને તેમની લાક્ષણિકતા/ગુણધર્મોને આધારે વર્ગીકૃત કરે છે.
- ✓SC804 પ્રક્રિયા અને ઘટનાને કારણો સાથે જોડે છે.
- ✓SC805 - પ્રક્રિયા અને ઘટનાને સમજાવે છે.
- ✓SC811 - શીખેલા વૈજ્ઞાનિક ખ્યાલને રોજિંદા જીવનમાં લાગુ કરે છે.
- ✓SC813 - પર્યાવરણના રક્ષણ માટે પ્રયત્ન કરે છે.

૨. સૂક્ષ્મજીવો : મિત્રો અને શત્રુ

- ✓SC802- પદાર્થો અને સજીવોને તેમની લાક્ષણિકતા/ગુણધર્મોના આધારે વર્ગીકૃત કરે છે.
- ✓SC803- પ્રશ્નોના જવાબ મેળવવા માટે સરળ તપાસ હાથ ધરે છે.
- ✓SC804- પ્રક્રિયા અને ઘટનાને કારણો સાથે જોડે છે.
- ✓SC805 - પ્રક્રિયા અને ઘટનાને સમજાવે છે.
- ✓SC811- શીખેલા વૈજ્ઞાનિક ખ્યાલોને રોજિંદા જીવનમાં લાગુ કરે છે.
- ✓SC812- વૈજ્ઞાનિક શોધ વાર્તાઓની ચર્ચા અને કદર કરે છે.

3. કોલસો અને પેટ્રોલિયમ

- ✓SC802 - પદાર્થો અને સજીવોને તેમની લાક્ષણિકતા / ગુણધર્મોના આધારે વર્ગીકૃત કરે છે.
- ✓SC803 - પ્રશ્નોના જવાબ મેળવવા સરળ તપાસ હાથ ધરે છે.
- ✓SC805 - પ્રક્રિયા અને ઘટનાને સમજાવે છે.
- ✓SC811 - શીખેલા વૈજ્ઞાનિક ખ્યાલોને રોજિંદા જીવનમાં લાગુ કરે છે.
- ✓SC813 - પર્યાવરણના રક્ષણ માટે પ્રયત્ન કરે છે.

4. દહન અને જ્યોત

- ✓SC802-પદાર્થ અને સજીવોને તેમના ગુણધર્મો / લાક્ષણિકતાના આધારે વર્ગીકૃત કરે છે.
- ✓SC803- પ્રશ્નોના જવાબ મેળવવા માટે સરળ તપાસ હાથ ધરે છે.
- ✓SC804 - પ્રક્રિયા અને ઘટનાને કારણો સાથે જોડે છે.
- ✓SC805- પ્રક્રિયા અને ઘટનાઓને સમજાવે છે.
- ✓SC809- પ્રક્રિયા અને સજીવોની નામનિર્દર્શનવાળી આકૃતિ/ ફ્લોચાર્ટ દોરે છે.
- ✓SC811 - શીખેલા વૈજ્ઞાનિક ખ્યાલોને રોજિંદા જીવનમાં લાગુ કરે છે.

પ. વનસ્પતિઓ અને પ્રાણીઓનું સંરક્ષણ

- ✓SC804 – પ્રક્રિયા અને ઘટનાને કારણો સાથે જોડે છે.
- ✓SC805– પ્રક્રિયા અને ઘટનાને સમજાવે છે.
- ✓SC811 – શીખેલા વૈજ્ઞાનિક ખ્યાલોને રોજિંદા જીવનમાં લાગુ કરે છે.
- ✓SC813– પર્યાવરણના રક્ષણ માટે પ્રયત્ન કરે છે.
- ✓SC814– રચના, આયોજન અને પ્રાપ્ય સંસાધનોના ઉપયોગમાં સર્જનાત્મકતા પ્રદર્શિત કરે છે.

૭. પ્રાણીઓમાં પ્રજનન

- ✓SC801 પદાર્થ અને સજીવોને તેમના ગુણધર્મો, રચના અને કાર્યના આધારે જુદા પાડે છે.
- ✓SC802 પદાર્થ અને સજીવોને તેમના ગુણધર્મો / લાક્ષણિકતાના આધારે વર્ગીકૃત કરે છે.
- ✓SC805 પ્રક્રિયા અને ઘટનાઓને સમજાવે છે.
- ✓SC809 પ્રક્રિયા અને સજીવોની નામ નિર્દેશવાળી આકૃતિ / ફ્લોચાર્ટ દોરે છે.

ધોરણ - 8 સા.વિજ્ઞાન

1. ભારતમાં યુરોપિયન પ્રજાનું આગમન

- ✓ SS811 બ્રિટિશ ઈસ્ટ ઇન્ડિયા કંપની ભારતમાં સર્વોચ્ચ સત્તા કઇ રીતે બની તે સમજે છે અને સમજ પ્રદર્શિત કરે છે.

9. સંશાધન

- ✓ SS806 પૃથ્વીપરના માનવીય અને કુદરતી સંશાધનોના અસામાન વિતરણનું વિશ્લેષણ કરે છે.
- ✓ SS807 તમામ વિસ્તારોના વિકાસને જાળવી રાખવા માટે કુદરતી સંશાધનોના ન્યાયિક ઉપયોગને દર્શાવે જેવા કે, જળ, જમીન, જંગલ વગેરે

૨. ભારતમાં બ્રિટીશ સન ૧૭૫૭ થી ૧૮૫૭

- ✓ SS812 ભારતના વિવિધ પ્રાંતોમાં બ્રિટીશ સરકારની ખેતી વિષયક ભેદભાવની નીતિની સમજાવે છે (દા.ત. ઘડી ઉત્પાદકોનો બળવો સમજે)
- ✓ SS813 ૧૯ મી સદી ના ભારતની વિવિધ આદી જાતિઓના સ્વરૂપો અને પર્યાવરણ સાથેના સંબંધોનું વર્ણન કરે છે
- ✓ SS814 ભારતમાં સંસ્થાન વાદીઓની આદિજતી સમૂહો તરફની નીતિઓ સમજે છે

15. ભારતનું બંધારણ

- ✓ SS822 ભારતીય બંધારણના સંદર્ભમાં પોતાના પ્રદેશમાં સામાજિક અને રાજકીય સમસ્યાઓનું અર્થઘટન કરી મૂળ સિદ્ધાંતો અને મૂળભૂત ફરજોને યોગ્ય ઉદાહરણો સાથે સમજે છે.

3. ભારતનો પ્રથમ સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ

- ✓ SS815 ભારતીય બંધારણના સંદર્ભમાં પોતાના પ્રદેશમાં સામાજિક અને સર્જકીય સમસ્યાઓનું અર્થઘટન કરી મૂળ સિદ્ધાંતો અને મૂળભૂત ફરજોને યોગ્ય ઉદાહરણો સાથે સમજે છે.

10. ખનીજ અને ઉર્જા સંશોધન

- ✓ SS805 અગત્યના કુદરતી ખનીજોનું વર્ગીકરણ દર્શાવે છે.(દા.ત.- કોલસો અને ખનીજ તેલના કેન્દ્રોને દુનિયાના નકશામાં દર્શાવે છે.)

16. સંસદ અને કાયદો

- ✓ SS824 રાજ્ય અને સંઘ સરકાર વચ્ચેનો તફાવત સમજે છે.
- ✓ SS825 લોકસભા ચુંટણી પદ્ધતિ વર્ણવે છે.
- ✓ SS826 રાજ્ય/ કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશના સંસદીય મત ક્ષેત્રો ને નકશામાં જોઈ પોતાના મત ક્ષેત્રોને શોધ કરી સ્થાનિક સંસદ સભ્યોનું નામ આપે છે.

4. અંગ્રેજ સમયના શહેરી અને ગૃહ ઉદ્યોગો

- ✓ SS816 સંસ્થાન વાદ સમયે ભારતમાં હસ્તકલા ઉદ્યોગ અને નવા શહેરીકરણનું પૃથ્થકરણ કરે છે.

11. ખેતી

- ✓ SS802 સ્થાનિક વિસ્તારના અને રાજ્યના મુખ્ય પાકો, ખેતીના પ્રકારો, ખેત ઉત્પાદન પદ્ધતિઓનું વર્ણન કરે છે.
- ✓ SS808 જુદા જુદા પાકોના ઉત્પાદન માટે જાણીતા મહત્વના દેશમાં જવાબદાર પરિબળોનું વિશ્લેષણ કરે છે.(દા.ત.- ઘઉં, ચોખા - કપાસ, શણ વગેરેના ઉત્પાદન માટે જાણીતા દેશ ને વિષે ના નકશા ઉપર અંકિત કરે છે.)
- ✓ SS809 નકશામાં વિવિધ દેશો વચ્ચે ખેતી અને વિકાસ માટેની વિવિધતા દર્શાવતા રંગો પૂરે છે.

धोरण - 8 हिन्दी

1. तेरी है जमीं...

- ✓ H801.01 अपरिचित शब्द और वाक्य पढ़कर समझते हैं।
- ✓ H811.02 लिखित रूप में प्रश्नों के उत्तर देते हैं।
- ✓ H818.02 चित्र का अवलोकन करके काव्य मौलिक रूप में लिखते हैं।
- ✓ H820 अपूर्ण काव्य को पूर्ण करते हैं।
- ✓ H823 वचन परिवर्तन के नियमानुसार वाक्य प्रयोग करते हैं।
- ✓ H828.01 उपसर्ग एवं प्रत्यय का उपयोग करके नये शब्द की संरचना करते हैं।
- ✓ H827 शब्दकोश का उपयोग करते हैं।
- ✓ H835 वाच्य सामग्री में से अंतर्निहित मूल्य विकसित होते हैं।

2. ईदगाह

- ✓ H804 छपी हुई पाठ्य सामग्री पढ़कर उसके भावार्थ को समझते हैं।
- ✓ H801.01 अपरिचित शब्द, वाक्य पढ़कर समझते हैं।
- ✓ H811.01 प्रश्नों के उत्तर लिखित रूप से देते हैं।
- ✓ H816.02 परिचित विषय पर अपने विचार लिखित रूप से व्यक्त करते हैं।
- ✓ H820 अपूर्ण कहानी को पूर्ण करते हैं।

✓ H821 समानार्थी शब्द, विरुद्धार्थी शब्द और मुहावरों का वाक्य में प्रयोग करते हैं।

✓ H832 घटना या प्रसंग के कारणों का अनुमान करते हैं।

3. अंतरिक्ष परी सुनीता विलियम्स

✓ H811.02 प्रश्नों के उत्तर लिखित रूप से देते हैं।

✓ H816.02 परिचित विषय पर अपने विचार लिखित रूप से व्यक्त करते हैं।

✓ H818 चित्र का अवलोकन करके कहानी, काव्य आदि मौलिक रूप में लिखते हैं।

✓ H808.02 सरल एवं संयुक्त वाक्य का शुद्ध रूप से लेखन करते हैं।

✓ H821.03 मुहावरों का अर्थ देकर वाक्य में प्रयोग करते हैं।

✓ H822 शब्द के लिंग परिवर्तन के नियमानुसार वाक्य में प्रयोग करते हैं।

✓ H827 शब्दकोश का उपयोग करते हैं।

✓ H832 घटना या प्रसंग के कारणों का अनुमान करते हैं।

✓ H801.01 अपरिचित शब्द, वाक्य पढ़कर समझते हैं।

4. उठो, धरा के अमर सपूतो...

✓ H803.02 कविता का भावार्थ पढ़कर समझते हैं।

✓ H811.02 प्रश्नों के उत्तर लिखित रूप से देते हैं।

- ✓ H817 काव्य पढ़कर समीक्षा करते हैं।
- ✓ H818.02 चित्र का अवलोकन करके काव्य मौलिक रूप में लिखते हैं।
- ✓ H824.01 संज्ञा के प्रकार को समझते हैं।
- ✓ H827 शब्दकोश का उपयोग करते हैं।

5. सवाल बालमन के, जवाब डॉ. कलाम के

- ✓ H811.02 प्रश्नों के उत्तर लिखित रूप से देते हैं।
- ✓ H801.01 अपरिचित शब्द पढ़कर समझते हैं।
- ✓ H816.02 परिचित विषय पर अपने विचार लिखित रूप में व्यक्त करते हैं।
- ✓ H814 कहानी को मौलिक भाषा में अभिव्यक्त करते हैं।
- ✓ H824.02 वाक्य में से सर्वनाम पहचानकर – आवश्यकतानुसार उनका उपयोग करते हैं।
- ✓ H815 विरामचिह्न का योग्य स्थान पर प्रयोग करते हैं।
- ✓ H836 छात्र में विवेचनात्मक सोच, रचनात्मक विचार जैसे कौशल विकसित होते हैं।
- ✓ H826 हिन्दी में से मातृभाषा में अनुवाद करते हैं।

6. भरत

- ✓ H802.03 एकांकी पढ़कर समझते हैं।
- ✓ H811.02 प्रश्नों के उत्तर लिखित रूप से देते हैं।
- ✓ H804 छपी हुई पाठ्यसामग्री पढ़कर उसके भावार्थ को समझते हैं।

- ✓ H817 परिच्छेद पढ़कर समीक्षा करते हैं।
- ✓ H818.01 चित्र का अवलोकन कर के मौलिक रूप में लिखते हैं।
- ✓ H801.01 अपरिचित शब्द पढ़कर समझते हैं।
- ✓ H822 लिंग परिवर्तन के नियमानुसार वाक्य प्रयोग करते हैं।
- ✓ H824.03 विशेषण के प्रकार को समझते हैं।

७. सोच अपनी – अपनी

- ✓ H818.01 चित्र का अवलोकन करके कहानी मौलिक रूप में लिखते हैं।
- ✓ H818.02 चित्र का अवलोकन कर के काव्य मौलिक रूप में लिखते हैं।
- ✓ H807 परिच्छेद को पढ़कर समझते हैं।
- ✓ H828 उपसर्ग एवं प्रत्यय का उपयोग करके नए शब्द की संरचना करते हैं।
- ✓ H829 अव्यय को समझकर उपयोग करते हैं।
- ✓ H834 किसी मत को कारण सह स्वीकार या अस्वीकार करते हैं।
- ✓ H833 किसी भी विषय पर वाद-विवाद में हिस्सा लेते हैं।

8. माँ ! कह एक कहानी

- ✓ H811 प्रश्नों के उत्तर लिखित रूप से देते हैं
- ✓ H803 कविता सुनकर और पढ़कर समझते हैं।
- ✓ H820 अपूर्ण काव्य और कहानी को पूर्ण करते हैं।

- ✓ H821 समानार्थी शब्द का वाक्य में प्रयोग करते हैं
- ✓ H801 अपरिचित शब्द पढ़कर उसका प्रयोग करते हैं।
- ✓ H832 घटना के कारणों का अनुमान करते हैं।
- ✓ H833 किसी भी विषय पर वाद-विवाद में हिस्सा लेते हैं।
- ✓ H825 काल के प्रकार को जानकर उसका प्रयोग करते हैं।

9. ममता

- ✓ H802.01 कहानी पढ़कर समझते हैं।
- ✓ H811.02 प्रश्नों के उत्तर लिखित रूप से देते हैं।
- ✓ H807 परिच्छेद को पढ़कर समझते हैं।
- ✓ H814 कहानी को मौलिक भाषा में अभिव्यक्त करते हैं।
- ✓ H818.01 चित्र का अवलोकन कर के कहानी मौलिक रूप में लिखते हैं।
- ✓ H821.01/03 समानार्थी शब्द और मुहावरों का वाक्य में प्रयोग करते हैं।
- ✓ H823 वचन परिवर्तन के नियमानुसार वाक्य में प्रयोग करते हैं।
- ✓ H825 क्रिया के काल को जानकर उसका प्रयोग करते हैं।

ધોરણ - 8 અંગ્રેજી

1. Q for Question

- ✓ EN804 વાર્તા, પરિચ્છેદ અને કાવ્યને સમજીને અર્થગ્રહણ કરે છે.
- ✓ EN811 વ્યાવહારિક અને નાટકીય સંવાદ કરે છે.
- ✓ EN812 પોતાના ગમા, અણગમા અને લાગણીઓને સંવાદમાં દર્શાવે છે.
- ✓ EN810 માહિતી મેળવવા wh (who, where, when, what, how many) પ્રશ્નો પૂછી અને તેના પ્રશ્નોનાં જવાબ આપે છે.
- ✓ EN818 સ્થાનિક પર્યાવરણમાં ઉપલબ્ધ અંગ્રેજી વાંચે છે.
- ✓ EN804 વાર્તા, પરિચ્છેદ અને કાવ્યને સમજીને અર્થગ્રહણ કરે છે.
- ✓ EN813 લોનવર્ડ્સ સહિત આશરે 800 જેટલા નવા શબ્દો જાણે છે અને તેનો ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ EN832 વાર્તા, ઘટનાઓ, પાત્રોની અદલા-બદલી કરી તેને નવીન સ્વરૂપે રજુ કરે છે.
- ✓ EN820 પુસ્તકાલયમાંથી વાર્તાના પુસ્તકો, બાળ સામયિકો, વર્તમાનપત્રો વાંચે છે અને ઇન્ટરનેટનો ઉપયોગ કરે છે.
- ✓ EN807 ઘટના તેમજ વાર્તાના પાત્રો, સ્થળો, અને ઘટનાક્રમની વિગતો તારવે છે.
- ✓ EN825 શબ્દકોશનો ઉપયોગ કરે છે.

2.LMBB : Learn more be brighter

- ✓EN816 વાંચન અને ઉચ્ચાર વચ્ચેનો સંબંધ તારવે છે.
- ✓EN804 વાર્તા, પરિચ્છેદ અને કાવ્યને સમજીને અર્થગ્રહણ કરે છે.
- ✓EN810 માહિતી મેળવવા wh (who, where, when, what, how many) પ્રશ્નો પૂછી અને તેના પ્રશ્નોનાં જવાબ આપે છે.
- ✓EN822 પોતાના પર્યાવરણની સંદર્ભિત બાબતોની તુલના કરી રજૂઆત કરે છે.
- ✓EN821 ટેબલ, ગ્રાફ, નકશા, કાર્ડ, ફોર્મની માહિતીને પરિચ્છેદ સ્વરૂપે લખે છે.

3. What were you Doing?

- ✓EN827 ચિત્ર કે વસ્તુઓનું ફકરા સ્વરૂપે વર્ણન કરે છે.
- ✓EN807 ઘટના તેમજ વાર્તાના પાત્રો, સ્થળો, અને ઘટનાક્રમની વિગતો તારવે છે.
- ✓EN808 ગ્રાફ, ચિત્ર, વાર્તા, નકશા અને પરિચ્છેદની વિગતોનું વર્ગીકરણ કરે છે.
- ✓EN801 ચિત્રોના આધારે વાર્તાઓ વાંચી પોતાના શબ્દોમાં લખે છે.
- ✓EN804 વાર્તા, પરિચ્છેદ અને કાવ્યને સમજીને અર્થગ્રહણ કરે છે.
- ✓EN813 લોનવર્ડ્સ સહિત આશરે 800 જેટલા નવા શબ્દો જાણે છે અને તેનો ઉપયોગ કરે છે.

- ✓EN824 વાક્યો અને વિગતોને and અને but વડે જોડે છે.
- ✓EN815 પોતાના પરિચિત ક્ષેત્રમાં બનતી ક્રિયા અને બનેલા પ્રસંગોની ટૂંકમાં રજૂઆત કરે છે.
- ✓EN819 પત્ર, ઈ-મેઈલ લખે છે અને તેનો જવાબ આપે છે.
- ✓EN820 પુસ્તકાલયમાંથી વાર્તાના પુસ્તકો, બાળ સામયિકો, વર્તમાનપત્રો વાંચે છે અને ઇન્ટરનેટનો ઉપયોગ કરે છે.
- ✓EN827 ચિત્ર કે વસ્તુઓનું ફકરા સ્વરૂપે વર્ણન કરે છે.

4. Sun-Tour

- ✓EN822 પોતાના પર્યાવરણની સંદર્ભિત બાબતોની તુલના કરી રજૂઆત કરે છે.
- ✓EN811 વ્યાવહારિક અને નાટકીય સંવાદ કરે છે.
- ✓EN820 પુસ્તકાલયમાંથી વાર્તાના પુસ્તકો, બાળ સામયિકો, વર્તમાનપત્રો વાંચે છે અને ઇન્ટરનેટનો ઉપયોગ કરે છે
- ✓EN828 શબ્દો, શબ્દસમૂહો, અન્ય માહિતી પરથી પરિચ્છેદ લખે છે.
- ✓EN804 વાર્તા, પરિચ્છેદ અને કાવ્યને સમજીને અર્થગ્રહણ કરે છે.
- ✓EN809 inversion પ્રશ્નો પૂછી તેના જવાબ આપે છે.
- ✓EN810 માહિતી મેળવવા wh (who, where, when, what, how many) પ્રશ્નો પૂછી અને તેના પ્રશ્નોનાં જવાબ આપે છે.
- ✓EN815 પોતાના પરિચિત ક્ષેત્રમાં બનતી ક્રિયા અને બનેલા પ્રસંગોની ટૂંકમાં રજૂઆત કરે છે.

ધોરણ - 8 સંસ્કૃત

૧. ચિત્ર પદાનિ 1 - 2

- ✓ SN807 પરિપિત તેમજ કાલ્પનિક પરિસ્થિતિમાં સંવાદોમાંના વાક્યોથી બોલી શકે છે.
- ✓ SN824 ચિત્રના આધારે એ વસ્તુનું નામ ક્રિયા સંસ્કૃતમાં રાખી શકે છે.
- ✓ SN822 ઉદાહરણના આધારે સંસ્કૃત ભાષામાં નવી વાક્યો લખી શકે છે.
- ✓ SN829 સંસ્કૃત ભાષાના સામાન્ય વ્યવહારમાં ઉપયોગી સંભાષણ કરી શકે છે.

૨. આત્મવહાયા:

- ✓ SN801 સરળ પદ્યો તેમજ ટૂંકીવાર્તા, બોધ કથા, પ્રસંગ કથા સાંભળીને સમજી શકે છે.
- ✓ SN806 સરળ પદ્યો (સુભાષિતો, પ્રહેલિકા અને ગીતો)નો મુખ્યપાઠ કરી શકશે તેમજ ટૂંકીવાર્તા, બોધકથા, પ્રસંગકથાઓ સમજીને કહી શકે છે.
- ✓ SN807 પરિચિત તેમજ કાલ્પનિક પરિસ્થિતિમાં સંવાદોમાંના વાક્યો બોલી શકે છે.

- ✓SN811 સંધિયુક્ત શબ્દો સાથેના સ્વતંત્ર વાક્યો તેમજ નાના ફક્કરાઓનું શુદ્ધ વાંચન કરી શકે છે.
- ✓SN812 ગન્ધાશોનું આરોહ અવરોહ અને હાવભાવ સાથે વાંચન કરી શકે છે.
- ✓SN818 પાઠ્યપુસ્તકના આધારે પૂછેલા સાદા પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃતમાં લખી છે.

3. એહિ સુધિર

- ✓SN801 સરળ પદો તેમજ ટૂંકીવાર્તા, બોધ કથા, પ્રસંગ કથા સાંભળીને સમજી શકે છે.
- ✓SN806 સરળ પદો (સુભાષિતો, પ્રહેલિકા અને ગીતો)નો મુખ્યપાઠ કરી શકશે તેમજ ટૂંકીવાર્તા, બોધકથા, પ્રસંગકથાઓ સમજીને કહી શકે છે.
- ✓SN818 પાઠ્યપુસ્તકના આધારે પૂછેલા સાદા પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃતમાં લખે છે.

4. શીલાયા: પ્રવાસ:

- ✓SN803 સાદી સરળ વાતચીત અને વર્ણન સાંભળીને સમજી શકે છે.
- ✓SN813 સાદી સરળ વાતચીત અને વર્ણનને લગતાં ચાર જેટલાં પદવાળાં વાક્યો વાંચી શકે છે.

- ✓ SN811 સંધિયુક્ત શબ્દો સાથેના સ્વતંત્ર વાક્યો તેમજ નાના ફક્કરાઓનું શુદ્ધ વાંચન કરી શકે છે.
- ✓ SN822 ઉદાહરણના આધારે સંસ્કૃત ભાષામાં નવાં વાક્યો લખી શકે છે.
- ✓ SN823 સરળ ગુજરાતીવાક્યોનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરી શકે છે

પ. વિનોદપદ્ધાનિ

- ✓ SN803 સાદી સરળ વાતચીત અને વર્ણન સાંભળીને સમજી શકે છે.
- ✓ SN.8.08 સાદી સરળ વાતચીત અને વર્તનને લગતા ચાર વાક્યો બોલી શકે છે.
- ✓ SN813 સાદી સરળ વાતચીત અને વર્ણનને લગતાં ચાર જેટલાં પદવાળાં વાક્યો વાંચી શકે છે.
- ✓ SN817 સાદા તેમજ જોડાક્ષર યુક્ત પદો સાથેના પરિચ્છેદનું શ્રુતલેખન કરી શકે છે.

ગ. સંખ્યા

- ✓ SN804 1 થી 100 સુધીની સંખ્યા સાંભળીને સમજી શકે છે.
- ✓ SN809 1 થી 100 સુધીની સંખ્યા સમજીને બોલી શકે છે.
- ✓ SN814 1 થી 100 સુધીની સંખ્યા વાંચી શકે છે.
- ✓ SN820 1 થી 100 સુધીની સંખ્યા શબ્દોમાં અને અંકોમાં લખી શકે છે.

૭. મમ દિનચર્યા

- ✓અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ
- ✓SN805 પાંચ અને દશ મિનિટ વધારે કે ઓછી હોય તે સાથેનો સમય સાંભળીને સમજી શકે છે.
- ✓SN810 પાંચ અને દશ મિનિટ વધારે કે ઓછી હોય તે સાથેના સમયનું કથન કરી શકે છે.
- ✓SN815 ઘડિયાળ જોઈને પાંચ કે દશ મિનિટ વધારે કે ઓછી વાળા સમયનું વાંચન કરી શકે છે.
- ✓SN819 દિનચર્યા, પ્રસંગ વર્ણન તથા કથાને લગતાં વાક્યોનું સ્વતંત્ર લેખન કરી શકે છે.
- ✓SN821 પાંચ કે દશ મિનિટ વધારે કે ઓછા હોય તેવા સમયનું લેખન શબ્દોમાં અને અંકોમાં કરી શકે છે.

૮. ભાષાસજ્જતા

- ✓SN829 સંસ્કૃત ભાષાના સામાન્ય વ્યવહારમાં ઉપયોગી સંભાષણ કરી શકે છે.
- ✓SN830 સંસ્કૃત ભાષાના વ્યવહારિક વ્યાકરણ અને માતૃભાષાના વ્યાકરણ વચ્ચેની સામ્યતા જાણી શકે છે.

SHIKSHAN SAGAR

(શિક્ષણ સાગર)

એપ્લીકેશન ની વિશેષતા

આ એપ્લીકેશન મુખ્ય ત્રણ
વિભાગમાં વહેંચવામાં આવી છે .

૧. ટીચર ૨. વિદ્યાર્થી
૩. ટીચર હેલ્પ ડેસ્ક

ટીચર – ઓનલાઈન હાજરી, MDM
હાજરી, SAS ગુજરાત, ગુણોત્સવ પોર્ટલ,
જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટ, GSHALA લોગીન,
આધાર ડાયઝ એન્ટ્રી, શિષ્યવૃત્તિ
ઓનલાઈન હાજરી, ખેલ મહાકુંભ એન્ટ્રી,
ઈન્સ્પાયર એવોર્ડ એન્ટ્રી, CPF ચેક કરો,
ઓનલાઈન PLI – LIC ભરો .

અમારા શિક્ષણ સાગર
વોટ્સઅપ ગ્રુપમાં જોઈન
થાઓ.

શિક્ષણ સાગર
JOIN GROUP

વિદ્યાર્થી – પાઠ્યપુસ્તક , પાઠ આયોજન , શિક્ષક
આવૃત્તિ , સ્વ અધ્યયનપોથી , ઓનલાઈન MCQ , યુનિટ
ટેસ્ટ , એકમનું સ્વાધ્યાય , MP3 કાવ્ય , અધ્યયન
નિષ્પત્તી , અધ્યયન નિષ્પત્તી આધારિત પ્રશ્નો , સંદર્ભ
સાહિત્ય અને આ બધું પાઠ વાઈઝ

ટીચર હેલ્પ ડેસ્ક – શિક્ષક ઉપયોગી
મટેરિયલ્સ , તમારું બનાવેલું મટેરિયલ્સ
અમને આપો , તમારે જે મટેરિયલ્સ જોઈએ
તે અમને કહો , મૂંઝવણ અને માર્ગદર્શન .

અમારા શિક્ષણ સાગર એપ્લીકેશન
પ્લે-સ્ટોર માંથી ડાઉનલોડ કરો.

Download
શિક્ષણ સાગર
APPLICATION